

2011-11-15
Dnr 43-2011:3772

Kumla kommun
kommun@kumla.se
Rektorn vid Skogstorpsskolan
linda.meriloo@kumla.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Skogstorpsskolan F–5
Kumla kommun

Tillsyn i Skogstorpsskolan F–5

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kumla kommun under hösten 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Skogstorpsskolan F–5 besöktes den 12 oktober 2011.

Skogstorpsskolan F–5 arbetar målinriktat med att skapa en trygg miljö för eleverna. Trots detta brister elevernas möjlighet till studiero, då planering av lokaler och organisation av undervisningen inte utformas så att den stödjer elevernas lärande.

Skolan saknar sammanställningar av elevernas måluppfyllelse i svenska och matematik i årskurs tre och i alla ämnen i årskurs fem. Rektorn har påbörjat ett arbete med att följa upp skolans förväntade grad av måluppfyllelse. Detta arbete måste dock utvecklas så att skolans kunskapsresultat för årskurs tre följs upp och att sammanställningar av resultaten utgör en grund för uppföljning och analys av undervisningen.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Skogstorpsskolan F-5 i Kumla kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kumla kommun att avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska skriftligen redovisas till Skolinspektionen i enlighet med vad som framgår av kommunbeslutet.

Trygghet och studiero

Skolmiljön vid skolan präglas inte av studiero.

Det finns brister i skolans arbete med att motverka kränkande behandling av elever.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero och kränkande behandling.

I detta ingår att:

- säkerställa att eleverna erhåller studiero (5 kap. 3 § skollagen, Lgr 11 1 skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande)
- se till att skolenheten har en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav (6 kap. 8 § skollagen)
- utarbeta och följa upp ordningsreglerna tillsammans med eleverna (5 kap. 5 § skollagen)

Särskilt stöd

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att utredning och åtgärdsprogram följer författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- säkerställa att den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler det till rektor (3 kap. 8 § skollagen)
- rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen följer författningarnas krav (3 kap. 9 § skollagen)
- eleven och elevens vårdnadshavare ges möjlighet att delta vid utarbetandet av åtgärdsprogrammen (3 kap. 9 § skollagen)

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Det finns brister i rektors arbete med att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder och förbättra arbetet så att rektorn tar ansvar för att förbättra arbetet med resultatuppföljning och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete med inriktning mot uppföljning av skolans kunskapsresultat (4 kap.4 § skollagen, Lgr 11 punkt 2.8, 4 kap.5§ skollagen)

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning (26 kap.11 § skollagen).

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

De vidtagna åtgärderna ska skriftligen redovisas till Skolinspektionen och kommer att följas i enlighet med vad som framgår av kommunbeslutet.

Bedömning och betygssättning

Det finns brister i informationen till elever och föräldrar om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- säkerställa att de skriftliga omdömena avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i samtliga ämnen eleven fått undervisning i (10 kap. 13 § skollagen)

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Skogstorpsskolan saknar sammanställningar av måluppfyllelsen i svenska och matematik i årskurs tre och i samtliga ämnen i årskurs fem.

I kvalitetsredovisningen för år 2010 redovisas resultaten på de nationella proven för årskurs tre i ämnena svenska och matematik och i årskurs fem i ämnena svenska, matematik och engelska. Varken i årskurs tre eller i årskurs fem nådde samtliga elever godkända resultat på de nationella proven i något ämne. Svagast resultat var det i matematik i årskurs fem där 11 procent av eleverna inte nådde ett godkänt resultat.

I kvalitetsredovisning för år 2010 presenteras även skolans resultat av värdegrundsarbetet. För årskurs F-5 visar enkäterna att 90 procent av eleverna i årskurs 4-5 trivs bra eller mycket bra på Skogstorpsskolan och att alla tillfrågade elever känner förtroende för någon vuxen. Svaren i enkäterna för årskurs F-3 visar att de 96 procent av eleverna trivs på skolan och att 93 procent känner sig trygga.

Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra skolans kunskaps- samt värdegrundsresultat.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolmiljön vid skolan präglas inte av studiero.

Det finns brister i skolans arbete med att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering:

Under såväl intervjuer med elever, lärare och rektor samt av de enkäter som Skolinspektionen genomfört framkommer att många elever inte upplever att de har studiero under lektionerna.

Undervisningen är organiserad på ett sådant sätt att den bedrivs i lokaler som är anpassade till mindre grupper samt i det s.k. "hjärtat" som är en gemensam lokal för en arbetsenhet om tre klasser. På skolan finns klasser som har ett högre elevantal än vad grupplokaler är anpassade till. Strukturerad undervisning i helklass genomförs antingen i de lokaler som inte är anpassade för undervisning av den nuvarande gruppstorleken eller i det s.k. "hjärtat" där det av andra skäl är svårt att bedriva strukturerad undervisning. När eleverna arbetar enskilt med egna uppgifter är de av lokalmässiga och inte pedagogiska skäl tvungna att arbeta i flera lokaler, vilket försvårar deras möjlighet att få ett aktivt lärarstöd. Sammantaget påverkar detta elevernas möjlighet till studiero under lektionerna.

Vid Skogstorpsskolan finns en gemensam plan mot kränkande behandling för skolenheterna för årskurs F-5 respektive 6-9. För Skogstorpsskolan F-5 saknas därmed en plan för verksamheten. Någon utvärdering av föregående års arbete finns heller inte redovisat i planen.

I arbetslagens årsplan ska konkreta och uppföljningsbara mål formuleras utifrån föregående års kartläggning. Alla enheter har dock inte upprättat mål utifrån föregående års kartläggning.

Vid Skogstorpsskolan finns gemensamma regler för de båda skolenheterna F-5 och 6-9. Dessa ordningsregler är utformade då Skogstorpsskolan var en skola och är framförallt inriktade mot de äldre eleverna. I samband med att Skogstorpsskolan F-5 bildade en egen enhet har inte de yngre eleverna varit med och utformat några nya regler.

Författning:

5 kap. 3 § skollagen, Lgr 11 1 skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

5 kap. 5 § skollagen

6 kap. 8 § skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att utredning och åtgärdsprogram följer författningarnas krav.

Motivering:

Av intervjuer framkommer att det finns oklarheter kring rutinerna för beslut om särskilt stöd samt att det är oklart om det är lärare eller rektor som beslutar om upprättande av åtgärdsprogram.

Enligt skolans rutiner ska en lärare när denne uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås lyfta detta i arbetslaget där rektorn och specialpedagogen deltar och rektorn fattar beslut om elevens åtgärdsprogram. Om en elev behöver en annan form av stöd än vad arbetslaget kan erbjuda ser rektorn till att behovet utreds samt att samråd med elevhälsan sker.

Det förekommer dock även att lärare med eller utan stöd av specialläraren gör en egen kartläggning av elevens behov av särskilt stöd och skriver ett åtgärdsprogram för eleven. Därefter informeras rektorn om åtgärdsprogrammet.

Eleven och elevens vårdnadshavare ges heller inte alltid möjlighet att delta vid utarbetandet av åtgärdsprogram. I granskningen av skolans åtgärdsprogram framkommer vidare att det saknas utvärderingar i åtgärdsprogrammen.

Författning:

3 kap. 8-9 §§ skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

Det finns brister i informationen till elever och föräldrar om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Motivering:

I individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen, som skolinspektionen tagit del, av beskrivs inte elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i samtliga ämnen eleven fått undervisning i.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning:

Det finns brister i rektors arbete med att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Motivering:

I skolans systematiska kvalitetsarbete saknas en uppföljning av kunskapsresultaten för årskurs tre och fem. Rektorn saknar därmed underlag för att kunna göra en bedömning av skolans måluppfyllelse samt att utifrån en analys av denna kunna utveckla utbildningen.

Författning:

4 kap.4 § skollagen, Lgr 11 punkt 2.8

4 kap.5 § skollagen

Bakgrund

Skogstorpsskolan ligger i norra delen av Kumla kommun. Skolan har verksamhet från förskola till skolår 9. Skogstorpsskolan leds av två rektorer varav en har ansvar för förskola, fritidshem och skolenhet F-5 och en rektor har ansvar för skolenhet 6-9. Läsåret 2011-2012 har Skogstorpsskolan F-5, 52 barn inskrivna i förskoleklass och 253 elever i grundskolan.

Skogstorpsskolan årskurs F-5 består av två arbetsenheter med inriktning mot förskoleklass till år 2, samt två arbetsenheter med inriktning mot årskurs 3-5. Basgrupperna/klasserna är i grunden årskursbundna men en flexibilitet finns vid behov.

Kommunens förskola och fritidshem inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskilda beslut.

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Christina Lind och Yvonne Hoffman deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Lena Stadler
Utredare/Föredragande

Bilagor:

Bilaga **Allmänt om tillsynen**

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen** samt **enskild elevs rätt**.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen. Dessa ges också möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).